

О Т Ч Е Т

за дейността на Научноизследователски институт при ИУ – Варна

през 2017 година

В началото на 2017 година Научния съвет при Научна програма за дейността на НИИ през 2017 г. Ето защо за първи път през 2017 година дейността на НИИ се осъществява на основата на документ, регламентиращ основните насоки за работа и развитие на Института.

Институционално изграждане

За първи път в началото на годината бяха приети годишните отчети на Центровете, годишния отчет на НИИ за 2016 г., както и Научна програма на НИИ за 2017 г. С това се създава ред, който да се следва и по-нататък.

Продължи по-нататъшното изграждане на сайта на НИИ. През годината бяха направени две съществени подобрения:

1. От Директора и Сътрудника на НИИ бе разработена и бе качена на сайта на Института „История на научноизследователската дейност на ИУ – Варна“ (9 стр.). Тя дава представа не само за дългогодишната ползотворна научна дейност на ИУ – Варна, но и за онези организационни форми, в които тя се е осъществявала и които се явяват предтеча на днешния НИИ.
2. С оглед попълването на рубриката „Ресурси“ на сайта на НИИ бе разработена бланка „Изследователски профил“ (Research Profile), която бе разпространена сред академичния състав на ИУ – Варна за попълване. Бланката съдържа основна информация, касаеща научния профил на всеки изследовател на университета, която следваше да се попълни на български и на английски език. Попълнените бланки бяха получени от катедрите и информацията от тях е вече качена на сайта на Института. Тази информация е необходима с оглед подбора на преподаватели и формирането на екипи за изпълнението на бъдещи изследователски проекти.

През отчетния период се осъществи доразвитие на нормативната материя, касаеща НИИ. Съгласно чл. 23 на Правилника за устройството, дейността и управлението на НИИ при ИУ – Варна „работата на Съвета на института се урежда с правила, които се приемат от АС и допълват настоящия правилник“. В съответствие с това бяха разработени Правила за дейността на Научния съвет на НИИ. Те бяха обсъдени и

приети от НС на НИИ на заседание, което се проведе на 23 октомври 2017 г. Правилата бяха приети от АС на заседание на 30.11.2017 г. Заедно с това направени и две промени (в чл. 21 и чл. 22) в Правилника за устройството и дейността на НИИ.

Най-важното събитие през отчетния период е организираната от НИИ национална научна конференция на тема „Регионална икономика и устойчиво развитие“, която се проведе на 17.11.2017 г.

Научни конференции

Конференцията „Регионална икономика и устойчиво развитие“ бе първата конференция, организирана от НИИ. Като първа подобна проява, нейната организация и провеждане изискваха много усилия и погълнаха значителен ресурс от време. Подготовката за конференцията стартира още в началото на 2017 г., избрани бяха Научен съвет и Организационен комитет, определена бе датата на конференцията. Това даде достатъчно време за организацията на научната изява, която премина при доста голямо напрежение, но бе осъществена на много добро равнище. Конференцията се проведе на 17.11.2017 г. Основните параметри на форума са следните:

- Изнесени два пленарни доклада: г-н П. Пейчев, зам. кмет на Община Варна, доклад на тема „Община Варна – основа за устойчив ръст на регионалната икономика“ и като представител на НИИ – доц. М. Кехайова, доклад на тема „Динамика в поведението на варненци при основни дейности по устойчиво развитие“;
- Изнесени 94 доклада с общ брой участници 113 души, в т.ч. 51 хабилитирани;
- Участниците в конференцията – представители на 18 български университета и научни институти, в т.ч. УНСС, СА „Д. Ценов“, СУ, ВТУ, Тракийския У-т, ШУ, Лесотехническият У-т, БУ „А. Златаров“, НБУ, ВУЗФ, ВУАРР, Селскостопанска академия и др.

Конференцията премина при голям успех. Тя се превърна в едно значимо обществено събитие. Научната проява бе подобаващо огласена в публичното пространство: Директорът на Института даде интервю за БНТ 2 и за БНР, публикувана бе информация в средствата за масова информация. Изнесените доклади породиха въпроси, предизвикаха изказвания и интересни дискусии.

Ползите от конференцията могат да се търсят най-малко в три насоки:

1. Установените контакти с преподаватели, катедри, университети от цялата страна, ангажирани с преподаване и/или научни изследвания в областта на регионалната икономика.

За целите на организирането на конференцията бе извършена значителна проучвателна работа на звена в системата на висшето образование, които обучават

студенти в специалности по регионална икономика /регионално развитие/ както и на научни центрове по регионална икономика. Установени бяха десетки лица и институции. Създадени бяха многобройни институционални и лични контакти. Радостното е, че голяма част от новите лица и институции, с които се свързахме, откликнаха на поканата и се включиха в работата на конференцията.

2. Задълбочаване на връзките с местните органи на властта – един от пленарните доклади бе изнесен от г-н П. Пейчев, зам. кмета на Община Варна. За значението на научната проява за задълбочаване на връзките с местната власт свидетелства факта, че една седмица по-късно в кабинета на Ректора на ИУ – Варна се проведе среща с г-н Пейчев и Директора на НИИ. На тази среща бяха обсъдени възможности за бъдещо сътрудничество.
3. Конференцията даде възможност да се изяви съществуващият интерес към проблемите на регионалната икономика от страна на академичния състав на ИУ – Варна. В работата на конференцията взеха участие с доклади 28 преподаватели от ИУ – Варна. Това свидетелства, че интерес към проблемите на регионалната икономика и устойчивото развитие в нашия университет е налице, но той трябва да се поощрява и стимулира.

През годината НИИ се включи в ред научни конференции и други изяви, организирани от различни научни институции и звена:

НИИ – съорганизатор на научни прояви:

- 1.1. НИИ бе официален съорганизатор на конференция на тема „Information Society and Sustainable Development”, организирана от партньора на НИИ Центъра за фундаментални и приложни икономически изследвания към Факултета по икономика на университет "Константин Бранкуши", Таргу Жиу, Румъния, която се проведе на 28 – 29.04.2017 г. в Румъния. Макар че НИИ не успя да изпрати официален участник в конференцията, изпратено бе официално поздравително писмо до институцията-домакин във връзка с научната проява.
- 1.2. На 21.04.2017 г. в ИУ – Варна се проведе кръгла маса на тема „Актуална проблематика на авторските права в европейското и националното законодателство”, организирана от НИИ и катедра „Правни науки”. Кръглата маса бе организирана на високо равнище, с участието на г-н Е. Радев, член на Европейския парламент. Основният доклад бе изнесен от г-жа Комодина Какия, докладчик на Европейския парламент по предложението за директива относно авторското право в единния цифров пазар и актуалните нормативни актове, на ЕП свързани с авторските права. НИИ участва в организацията и във финансирането на научната проява.
- 1.3. НИИ взе активно участие и в организацията и провеждането на международната научна конференция, организирана от ИУ – Варна на тема „Икономиката в променящия се свят: национални,

регионални и глобални измерения”, която се проведе на 12.05.2017 г.

Като представител на НИИ, проф. З. Младенова се включи и в следните научни инициативи:

- В работата на Втората национална научна конференция на тема „Разнообразието в българското стопанско-историческо развитие“, организирана от Центъра за стопанско-исторически изследвания и катедра „Социални и хуманитарни науки“ при ИУ – Варна, която се проведе на 29-30 септ. 2017 г.;
- В публичното представяне и обсъждане на изследване (по вътрешния конкурс за научни проекти) на тема „Търговска несъстоятелност – правни и икономически теоретично-приложни аспекти“, с научен ръководител проф. М. Бъчварова, което се проведе на 29.11.2017 г.

През годината се установи устойчивата практика НИИ регулярно да изпраща до катедрите информация за научни прояви в страната и чужбина, за конкурси, научни програми и т.н.

Конкурси за научни проекти

1. Както и през предходната година, през 2017 г. НИИ организира и проведе **вътрешния конкурс за научни проекти** по бюджетна субсидия, в частта на фундаментални и приложни научни разработки. Сформирана бе Конкурсна комисия с председател проф. Н. Костова. Комисията осъществи дейността си и в съответствие с правилата на конкурса класира 5 проекта с общо финансиране 45 000 лв.. Резултатите от конкурса бяха докладвани и обсъдени от Научния съвет на НИИ на заседание на НС на 15.05.2017 г. След това те бяха приети от Академичния съвет.
2. **Конкурсите на ФНИ** – НИИ вижда като една своя основна задача да съдейства на академичния състав на ИУ – Варна за активно участие в националните научни програми. В същото време следва да се отчита, че НИИ няма собствен изследователски състав (ако бе така, тогава на този състав щеше да бъде възложена пряко и императивно задачата да участва в конкурсите за научни проекти на ФНИ). Поради това ръководството на НИИ сведе дейността си до това широко да разгласи конкурсите на ФНИ. В тази връзка първото съобщение бе публикувано още на 10.05.2017 г., когато ФНИ официално обяви Годишната си оперативна програма и че предстои обявяването на конкурсите за 2017 г. След обявяването на конкурсите в края на м. май, конкурсите на ФНИ бяха широко разгласени от НИИ в ИУ – Варна. Информацията бе публикувана няколкократно на страницата на ИУ – Варна и на страницата на Института. Директорът на НИИ написа писма до: членовете на НС и до всички ръководители катедри с уведомление за конкурсите. Отделно писмо бе изпратено до всички ръководители на Центрове към НИИ, в което Директорът на Института отправя енергична покана за активно участие в конкурсите на ФНИ.
3. **Конкурси по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“** – през 2017 г. ИУ – Варна чрез катедра „Информатика“ се включи в проект, съвместно с

Научноизследователски институт

9002 Варна, бул. "Княз Борис I" 77, каб. 225В

0882 913 208, research@ue-varna.bg, <http://research.ue-varna.bg>

УНСС гр. София, за създаването на Център по компетентност. Участието изискваше значителна подготвителна работа, към осъществяването на която НИИ се включи активно.

4. С оглед използването на вътрешния конкурс за научни проекти като **средство за провеждането на активна научна политика**, на своето заседание през декември 2017 г. НС на НИИ взе важно решение: конкурсът за научни проекти да се провежда в бъдеще с предварително обявен приоритет. За 2018 г. бе решено (и разгласено), че 3 от проектите ще се състезават за финансиране по темата „Регионална икономика“. Това е начин да се насочи вниманието на академичната общност на ИУ – Варна към един от водещите научни приоритети: регионалната икономика.

Връзки с местната власт

1. Като част от политиката на НИИ за ориентация на научноизследователската дейност на ИУ – Варна към проблеми на регионалната икономика, по инициатива на Института в ИУ – Варна бе организирано **обсъждане на бюджета на Община Варна за 2017 г.** Обсъждането се състоя на 28.03.2017 г. Срещата-разговор се проведе под мотото „Бюджетът на Община Варна 2017 г. – местната власт в услуга на гражданите“. Докладът бе изнесен от г-н Станислав Иванов, Председател на Постоянната комисия „Бюджет и финанси“ към Общинския съвет на Община Варна. Проявата предизвика значителен интерес сред преподавателите на ИУ. На представянето присъстваха около 50 души. След изслушването на доклада на докладчика бяха зададени множество въпроси.
2. На 06.04.2017 г. по покана на Областния управител на област Варна Директорът на Института, проф. З. Младенова, **представи Института** пред областните управители на Североизточен район за планиране. Събитието е резултат от установени контакти между проф. Младенова и Областната управа на област Варна. Презентацията на Директора на НИИ относно неговите стратегически ориентири и задачи бе изслушана с голямо внимание. От страна на присъстващите бе изразено желание за установяването на по-тесни контакти и бъдещо сътрудничество.
3. Директорът на НИИ присъства на среща, организирана при кмета на гр. Варна на 31.10.2017 г. с представители на ИТ сектора и аутсорсинг компании с цел стимулиране на взаимодействието между бизнеса и университетите
4. По покана на НИИ на 15.11.2017 г. на територията на ИУ – Варна се проведе изнесено заседание на ПК „Бюджет и финанси“ на Общинския съвет на Община Варна, начело с г-н Станислав Иванов. Събитието се проведе в Зала 1. Присъстваха много преподаватели и студенти, които имаха възможност да се запознаят с начина на вземане на решения от публичните институции.

Членство в научни мрежи

През периода февруари-март 2017 г. в резултат на кореспонденция на НИИ с **Българската асоциация за регионални изследвания (БАРИ)** бе договорено присъединяване на НИИ при ИУ – Варна към Асоциацията. АС на ИУ – Варна по

Научноизследователски институт

9002 Варна, бул. "Княз Борис I" 77, каб. 225В

0882 913 208, research@ue-varna.bg, <http://research.ue-varna.bg>

предложение на Директора на НИИ взе решение за членство на университета в организацията. От м. май 2017 г. ИУ – Варна (НИИ) е официален член на БАРИ, което открива широки хоризонти за междуинституционално национално и международно сътрудничество по проблеми на регионалното развитие.

НИИ вече се включи в дейността на БАРИ. На 18.12.2017 г. от името на НИИ доц. К. Колев от кат. „ОИТ“ участва в кръгла маса, организирана от БАРИ в София по проблеми на Черноморското икономическо сътрудничество.

През годината бе създаден Научен институт при Технически университет – Варна. С оглед развитието на научно сътрудничество, Директорът на НИИ проф. З. Младенова се срещна с Директорът на Научния институт при ТУ – Варна, доц. Розалина Димова, зам. ректор на ТУ. Обсъдени бяха възможности за съвместно участие в изследователски проекти на регионално, национално и международно равнище.

Назначен сътрудник към НИИ

На основание на променения чл. 22 от Правилника на НИИ, Института зачисли за период от една година 1 научен сътрудник: проф. Салем от Кайро, Египет.

Връзки със студентска научна дейност

През отчетния период бе поставено началото на установяването на контакти между НИИ и студентски научни центрове. Установени бяха трайни контакти със **Студентски иновационен център Urban Academy** към катедра „ИУС“, ръководен от проф. К. Калинков. По покана на центъра Директорът на НИИ се включи на 06.04.2017 г. в дискусия на тема „Съхраняване на архитектурните и културни ценности на града“. Проф. Младенова участва активно и във студентският научен форум на тема „Малките неща, които биха променили градската среда“, който се проведе на 11.05.2017 г. В него на състезателен принцип бяха представени студентски разработки, насочени към подобряване на градската среда на гр. Варна. Най-добрите участници бяха наградени. През лятото на 2017 г. Студентският иновационен център спечели проект на Община Варна за подобряване на градското пространство в един от кварталите на гр. Варна. В случая за НИИ е особено важна ориентацията на дейността на Студентския иновационен център Urban Academy към проблеми на местното развитие. Намеренията на НИИ са да привлича и интегрира подобни научни студентски звена към собствената си структура.

Отношения с Центровете

В съответствие с Правилника за устройството и дейността на НИИ, научните и консултантски Центрове към него се ползват със значителна оперативна и финансова самостоятелност. В същото време Ръководителите на Центровете участват в Научния съвет на НИИ и са съпричастни към всички дейности и инициативи на Института. Поддържат се и тесни лични контакти между Директора на Института и Ръководителите на Центровете. През отчетния период НИИ е оказал подкрепа на научни инициативи, организирани от Центровете. Като примери могат да се посочат:

- ❖ Кръгла маса, организирана от Центъра за качество на стоките и потребителска защита на 15.03.2017 г. по повод световния ден на потребителя. Темата на кръглата маса бе „Безопасни потребителски продукти и услуги”.
- ❖ Кръгла маса с международно участие, организирана от Центъра за качество на стоките и потребителска защита съвместно с Комисията за защита на потребителите и Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, която се проведе на 01.06.2017 г. в ИУ – Варна на тема „Качество и безопасност на потребителските стоки”.

Проведени заседания на НС:

20.02.2017

15.05.2017

18.09.2017 г.

23.10.2017 г.

11.12.2017 г.

Дейност на сътрудника на Института

Наред с всички свои основни задължения, през изминалата година Сътрудникът на НИИ се ангажира и с допълнителна работа. В края на 2016 г. в Регистъра на научната дейност /РНД/ към МОН бе създаден профил на Икономически университет - Варна. За оторизиран представител в регистъра бе определена Димитрина Бакалова, Сътрудник НИИ, която отговаря за попълване и актуализиране на информацията. За да може НИИ при ИУ-Варна да бъде добавен като подчинена организация на университета, за НИИ бе създаден отделен профил, за когото оторизиран представител бе определен доц. д-р Людмил Найденов, Зам.-директор НИИ.

През 2017 г. в профила на ИУ-Варна бе попълнена информация на български и английски език относно: Основни данни, Ръководство, Учени (само преподаватели с ОНС „доктор“), Проекти, Цели и др. Информацията за РНД се подава към НИИ от отдел НИДД, Човешки ресурси, Управление на проекти, Международно сътрудничество и др.

Може да се заключи, че през календарната 2017 г., която е втората година след основаването на Института, дейността на НИИ се развива възходящо. С организираната през м. ноември национална научна конференция НИИ дава заявка за сериозна научноизследователска дейност по проблемите на регионалната икономика и устойчивото развитие, както и готовност за широко междуинституционално сътрудничество. Направени са сериозни стъпки към утвърждаване на Института в

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

Научноизследователски институт

9002 Варна, бул. "Княз Борис I" 77, каб. 225В

0882 913 208, research@ue-varna.bg, <http://research.ue-varna.bg>

структурата на научноизследователската дейност на ИУ – Варна, както и към популяризиране на неговото присъствие в публичното пространство. Прогресивно се разширяват връзките с местните органи на властта. НИИ и неговото ръководство последователно следва и се ръководи от утвърдените научни приоритети на ИУ – Варна и се стреми да ориентира съвкупната научна дейност на Университета към тях. Инициативите на НИИ се ползват с пълната подкрепа на Академичното ръководство.

Директор:

(проф. Зоя Младенова)

01.02.2018 г.